

KRONIKK

Hegertuns samlivsetikk

Han innfører en type erfaringsetikk og bibelfortolkning som leder ham bort fra bibelteksternes meningsinnhold og en bærende teologisk virkelighetsforståelse i skapelse, syndefall og forløsning.

NJÅL SKRUNES

professor emeritus ved NLA Høgskolen

Hvilket grunnlag står Terje Hegertuns samlivsetikk på? Det er det kritiske spørsmålet vi er nødt til å stille til hans nye bok: «Det trofaste samlivet».

Hans forskningsprosjekt har et sympatisk utgangspunkt. Han har møtt en rekke kristne homofile og sett deres utfordringer. Det har skapt et ønske om å finne et velbegrunnet forsvar for et samkjønnet ekteskap basert på kjærlighet, gjensidighet, respekt og trofasthet. Hegertuns forskning får dermed en bestemt målsetting og en styrende forutsetning.

Ved veikryss i forskningsprosessen gjør Hegertun en rekke valg som hele tiden underbygger målsettingen. Men hvilken etikk og tekstforståelse er det da som blir normerende?

Hegertun gjør seg til talsmann for en form for «erfaringsteologi». Han tar bl.a utgangspunkt i metaforen om treet og frukten (Matt 7,18, s.92) som han omtaler som et «genuint skjelningskriterium» når de «ekteskapsetiske bærebjelkene skal reises» (s.92). Når partene i et samkjønnet ekteskap opplever kjærlighet, respekt og trofasthet som bærende verdier, er det godt og i samsvar med Guds gode vilje (s.96; s.158f). En slik homoseksuell praksis kan ikke være i strid med Guds skapervilje, mener Hegertun.

Han støtter seg til professor-kollega Jan-Olav Henriksens når han tegner ut den erafringsbaserte etikkforståelsen (s. 150f). Riktignok skal både Bibelen, tradisjonen og erfaringen bidra til etisk refleksjon, men det er ikke tvil om at det er den subjektive og positive erfaringen i det samkjønnede ekteskapet som er «den gode frukten».

For å få på plass denne legitimeringen, drøfter Hegertun forståelsen av ekteskapet ut fra 1 Mos 1-2 (s.76-86). Hegertun innrømmer at i tekstene er kjønnsparitetet viktig både for forplantningen og for foreldreskap, og ekteskapet er en ordning som setter vern om dette. Men for å gi rom for en utvidet ekteskapsforståelse, gir han teksten en ny fortolkning.

Hegertun lar tanken om manns behov for «en hjelper» bli et rop etter «likhet, vennskap og gjensidighet mellom to voksne personer (s.81). Dette oppfylles når mannen sier: «Nå er det bein av mine bein, kjøtt av mitt kjøtt». Her finner Hegertun et uttrykk for «en felles identitet av å være menneske som er til for hverandre.» I tråd med en slik vektlegging blir følgende tekst:

«Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og holde fast ved sin kvinne, og de to skal være én kropp» (1 Mos 2,24), omtolket.

Den er ikke uttrykk for «den ekteskapelige sammensmeltingen og oppbrudd fra ens egen barn-

EKTESKAP: Hegertun kommer i konflikt med en klassisk teologisk lesning av bibeltekstene, og han gir ingen hjelp veiledning, skriver Njål Skrunes.

domsfamilie», men den fokuserer på mannens «oppmerksomhet og lojalitetsbånd nå skulle rettes mot hans nye familie som om de var en kropp.» (s.82). På denne måten, sier Hegertun, blir «denne teksten relevant for både heterofile og homofile samliv». Hegertun opphever tekstens forankring i kjønnsparitetet for å gi rom for inkluderingen av de homofiles samliv.

Dette er en avsporing. I hele tekstsammenhengen er det en markering både av kjønnsparitetet og fellesskap for å kunne realisere Guds kall; «bli mange, fyll

jorden og legge den under dere» (1 Mos 1,28). Kjønnsparitetet og forplantning er så grunnleggende at når mannen til slutt gir kvinnen navn, blir hun kalt «Eva, for hun ble mor til alle som lever» (1 Mos 3,20).

Etter Hegertuns mening er ikke en mann og en kvinne nødvendig for konstitueringen av et ekteskap. Det er tilstrekkelig med en «ekteskapspakt» som legger gjensidig kjærlighet, respekt og trofasthet til grunn. Seksualiteten i det samkjønnede ekteskapet skal utdype og forsterke nærheten, hengivenheten og kjærligheten,

men den er ikke koblet sammen med kjønnsforskjeller, med forplantning og med kvinnens og mannes kropp og kjønnsorganer.

Hegertun ser forbi den biologisk-emosjonelle differensieringen mellom mann og kvinne, og at kroppens seksualitet sikte på å føre mannens og kvinnens kropp sammen på en måte som gjør at en sædcelle og en eggcelle kan smelte sammen og bli starten på et nytt menneskeliv.

I sitt forsøk på å legitimere et samkjønnet ekteskap mister Hegertun kontakten med den bibel-

Bønner for Israel og Norge

EIVIND GJERDE, OLE KRISTEN WASTVEDT, ARVE M. ABELSEN

formann i styret for Norges Bibelkirke / styremedlem i Norges Bibelkirke / forstander i Norges Bibelkirke

Mandag 10. mai feiret Israel Jerusalem-dagen for gjenforeningen av hovedstaden sin i 1967. Samtidig startet den islamske terrororganisasjonen Hamas omfattende rakettkamp fra Gaza mot Israel.

Raketter nådde både Jerusalem og Tel Aviv. Angrepene opphørte som følge av våpenhvile 21. mai. På 11 dager ble det sendt over 4000 raketter mot Israel. Alarmen gikk konstant, og mange Israelere var i bomberom denne tiden.

Hatet fra Hamas og Islamsk Jihad i Gaza, og fra mange muslimske arabere som bor i selve Israel, har resultert i terror og vold. Kjernen til terroreren er at de muslimske terroristene og ekstremistene ikke aksepterer eksistensen av den jødiske staten Israel.

Det pågår en stadig informasjonskrig mot Israel. Media formidler i stor grad ubalanserte nyheter og halvsannheter som rammer Israel.

Politisk er Norge aktiv i å fordømme Israel og sympatisere med Hamas, og bruker sin plass i FNs sikkerhetsråd til dette. I Norge var det i år forbud mot barnetog på 17. mai, men NRK melder om at det i mai var et stort demonstrasjonstog i Oslo til støtte for Hamas.

Mange innvandrere fra islam-

ske land deltok. På Karl Johans gate ljomet det ifølge Document.no med allah-rop og hatefulle ytringer mot Israel. Dette skrives det lite og ingenting om i mediene. Oslobiskopen ber om boikott av den jødiske staten Israel.

Israel har rett til å både eksistere og forsvare seg. Vi ber til vår frelser Jesus Messias om beskyttelse og vern for Israels land og folk, og om at det kan komme en sann fred for både jøder og arabere. Bibelen sier at Guds øyne hviler på Israels land, for Gud har omsorg for Israel (5. Mos. 11,12).

Gud har gitt landet til jødene, og Han er Israels vokter (Sal.121,4).

Den 14. mai 1948 ble den jødiske staten Israel gjenopprettet etter over 2000 år under fremmed styre. Det ble med rette tolket som et tegn på at løftene til jødene begynner å bli oppfylt. Jødene skulle få sitt land tilbake, og de skal aldri mer drives bort derfra. De muslimske terrorgruppene som Hamas og Hizbollah og terrorstaten fremfor noen, Iran, vil ikke lykkes med å fordrive jødene fra Israel.

tolkningskravene gir fortolkeren, i dette tilfelle Hegertun, et stort spillerom.

Hegertun er ikke alene om å begrunne tekstens relevans ut fra tanken om at de da må være innholdsmessige sammenfallende med dagens aktuelle situasjon. Radikalt gjennomført vil en slik fortolkning lett gjøre bibeltekstene til fortidsminner med museumsverdi. Nå ønsker Hegertun ikke falle i den grøften. I stedet taler han om at det gjelder å finne bibelske ledemotiv som er bærende i alle sammenhenger (s.145ff) slike som kjærlighet, respekt, trofasthet etc.

Problemet oppstår når disse ledemotivene kommer på tvers av bibeltekstenes historisk-språklige meningsinnhold. I Rom 1,18-32 setter Paulus den homoseksuelle praksis i sammenheng med frafallet fra den naturlige åpenbaring som trer fram i Guds skaperverk. Skapelse og syndefall inngår som permanente grunnforhold i menneskelivet. Paulus anvender i Rom, 1,18ff en teologisk forståelse av synden. Han er ikke opptatt av de tidsbetingede kultur- og samfunnsforhold som synden manifesterer seg i.

Hegertun overser dette grunnleggende teologiske perspektivet i Rom 1,18ff og gjør teksten mer til et tidsbetinget kulturtrykk.

Hegertun påstår flere steder at han betrakter Bibelen som Guds åpenbaring. Han siterer også Filadelfiakirken i Oslo sin bibelforståelse (s.146) og gir inntrykk av at dette er hans ståsted. Men han innfører en type erfaringsetikk og bibelfortolkning som leder ham bort fra bibeltekstenes meningsinnhold og en bærende teologisk virkelighetsforståelse i skapelse, syndefall og forløsning.

På den måten kommer Hegertun i konflikt med en klassisk teologisk lesning av bibeltekstene, og han gir ingen hjelp til kristne homofile som ønsker å leve i samsvar med Bibelens samlivsetiske veiledning.

ske skapelsesteologien. Klassisk kristen ekteskapsforståelse blir vernet gjennom en rekke bud og formaninger i Bibelen. Men disse bibeltekstene får ingen relevans for den type likekjønnende ekteskap som Hegertun ønsker å legitimere. Han mener at Paulustekstene, Rom 1,26-27; 1 Kor 6,9-11 og 1 Tim 1,10, taler om en seksualitet som utfolder seg i et mannsdominert hierarki preget av makt og undertrykking.

Selv om Hegertun kjenner til at forskningen har avdekket eksempler på ekteskapslignende homoseksuelle forhold og at homosek-

sualiteten kunne oppfattes som et permanent identitetstrekk ved personen (s.131-133), får slike funn allikevel ikke relevans for vurderingen av et samkjønnet samliv basert på gjensidig kjærlighet, respekt og troskap, fordi denne type samliv skal ha vært ukjent for Paulus (s.131f).

Denne avvisningen av Paulus baserer seg på en bestemt fortolkningsmetode. Først må tekstene avkles sitt historiske og kulturelle særpreg. Dernest må de nærmest «oversettes» til vår tid. I tillegg må tolkning og anvendelse skape «gode frukter» (s.149). Disse for-

er over landet (Romerbrevet kapitel 1, Salme 127,1-3). Abort, det vil si fosterdrap utføres på norske sykehus med hjemmel i lovverket.

Bibelen, Guds bud sier: Du skal ikke slå ihel! Sodomi feires og flagges for. Gud fordømte Sodom og Gomorra til undergang og satte dem til et forbilde på de ugudelige i framtiden. (2. Pet. 2,6). Der er Norge nå. Vi må vende om, og be Daniels botsbønn for oss og vårt kjære folk og fedreland (Daniel kap. 9).

Jesus Messias kommer snart!

I Norge er vi velsignet med fred, frihet og god velstand. Men land og folk, myndigheter, folkekirken og lovgivningen har vendt seg bort fra Bibelen og Israels Gud - og gjort opprør mot Ham og hans bud og skaperordninger.

Ugudelighet, gudløshet og falsk religion flourerer. Guds dom

● **Israel har rett til å både eksistere og forsvare seg.**

Vi må være åndelig våkne og være rede til å bli med når Han kommer og henter sin brud! Vi må be og virke for at flere må bli frelst ved et møte med Bibelens Jesus, han som skaper levende tro.

Gud er på tronen ennå! Han har oversikt og kontroll. Guds ord og løfter står fast! Derfor taper vi ikke motet. Heller ikke i en ond tid som vår. Guds folk - Jesu etterfølgere av frelste syndere, Guds barn: Når vi nå ser alt dette sier Jesus at vi skal løfte hodet, for vår forløsning nærmer seg! (Luk. 21,28).

I FOKUS

Problemet med Pride

I et demokratisk samfunn er vi vant med at ideologier og bevegelser utsettes for kritisk vurdering. Alle institusjoner må kunne redegjøre for begrunnelse og konsekvenser av det en står for.

Dette er det viktig å bevare, selv om det alltid er ubehagelig å bli utsatt for kritisk etterprøving.

Pride-festivalene har så langt unngått denne kritiske etterprøvingen. De fremmes i alle kanaler på en ukritisk måte og som et entydig gode.

Men det er ingen grunn til at Pride-bevegelsen ikke skal kunne diskuteres kritisk på samme måte som alt annet.

En viktig målsetting for Pride er å motarbeide diskriminering og trakassering av mennesker på grunnlag av seksuell orientering, og mange av dem som deltar, ønsker antagelig primært å uttrykke dette.

Det er da også en målsetting det ikke er grunn til å ha kritiske innvendinger mot.

Det er likevel vanskelig å forstå Pride som en ren ytringsfrihet- og antidiskrimineringsmarkering. Pride bygger på en ideologi som definerer et menneskes identitet ut fra seksuell orientering, som ser kjønn primært som en sosial kategori, og som derfor ønsker en prinsipiell likestilling mellom alle seksuelle ytringsformer.

Det innebærer at må bryte med den foreldre/barnrelasjonen vi alle er blitt til ved. Den er bare én av mange muligheter for å realisere kjønn og seksualitet.

Den tradisjonelle relasjonen mellom seksualitet og fruktbarhet bør avskaffes. Idealet er sex uten barn og barn uten sex.

Dette er prinsipper det må gå an å drøfte og kritisere uten at en dermed blir beskyldt for å diskriminere seksuelle minoriteter.

Også i kirkelig sammenheng er det nå flere som støtter Pride. Men det er ingen kirkelige dokumenter som støtter prinsipiell likestilling mellom alle seksuelle ytringsformer.

Det gjør ikke Sammen-utredningen, som legitimerte innføringen av likekjønnet ekteskap i Den norske kirke, og det gjør heller ikke Terje Hegertuns nylig utgitte bok.

Jeg har skrevet nokså kritisk om den, og det er en kritikk som ingen så langt har prøvd å svare på. Samtidig er det rett å si at hans understrekning av trofastheten ikke på noen måte kan tas til inntekt for Pride-ideologien.

Det er derfor interessant å stille spørsmålet om hvorfor det er så få som diskuterer dette. Hvorfor lar nesten alle media seg bruke som ukritiske mikrofonstativer for Pride?

Hvorfor ser vi akkurat i denne sammenhengen bort fra de allment aksepterte kriterier for etterprøving og informert debatt?

Knut Alfsvåg
professor ved VID vitenskapelige høgskole